HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a zecea extinsă)

11 decembrie 2024*

„Clauză compromisorie – Acordul de grant privind proiectul TTD.EU («European Quality Wines: Taste the Difference») – Acțiuni de informare și promovare privind produsele agricole puse în aplicare pe piața internă și în țările terțe – Suspendarea acordului de grant – Suspiciuni de fraudă în cadrul unei anchete penale referitoare la un alt acord de grant – Răspundere contractuală”

În cauza T-440/22,

Unione Italiana Vini Servizi Soc. coop. arl (UIV Servizi), cu sediul în Milano (Italia), reprezentată de B. Bonafini, D. Rovetta și V. Villante, avocați,

reclamantă,

împotriva

Agenției Executive Europene pentru Cercetare (REA), reprezentată de S. Payan-Lagrou și V. Canetti, în calitate de agenți, asistate de D. Waelbroeck și A. Duron, avocați,

pârâtă,

TRIBUNALUL (Camera a zecea extinsă),

compus din doamna O. Porchia (raportoare), președintă, și domnii M. Jaeger, L. Madise, P. Nihoul și S. Verschuur, judecători,

grefier: domnul P. Cullen, administrator,

având în vedere faza scrisă a procedurii,

în urma ședinței din 6 martie 2024,

având în vedere cererea de nepronunțare asupra fondului prezentată de REA la 10 septembrie 2024,

având în vedere decizia de redeschidere a fazei orale a procedurii,

având în vedere observațiile reclamantei cu privire la cererea de nepronunțare asupra fondului depuse la grefa Tribunalului la 14 octombrie 2024,

* Limba de procedură: engleza.

având în vedere deciziile din 21 octombrie 2024 de conexare a cererii de nepronunțare asupra fondului și de închidere a fazei orale a procedurii,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin acțiunea întemeiată pe articolul 272 TFUE, reclamanta, Unione Italiana Vini Servizi Soc. coop. arl (UIV Servizi), solicită, în primul rând, să se constate nevaliditatea deciziei Agenției Executive Europene pentru Cercetare (REA) de suspendare a Acordului de grant nr. 874904 privind proiectul intitulat „European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU”, cuprinsă în scrisoarea REA din 2 mai 2022 (denumită în continuare „scrisoarea de confirmare a suspendării”), în al doilea rând, obligarea REA la ridicarea suspendării Acordului de grant TTD.EU și, în al treilea rând, obligarea acesteia la plata unei despăgubiri pentru prejudiciul material și moral pe care pretinde că l-a suferit ca urmare a acestui fapt.

Istoricul cauzei

2 Reclamanta este o asociație italiană care reprezintă întreprinderi în sectorul vitivinicol italian la nivel european și internațional din anul 1895. Aceasta oferă o gamă largă de servicii profesioniștilor din domeniul vitivinicol, inclusiv servicii de consiliere privind finanțarea și proiectele europene.

3 La 6 decembrie 2019, reclamanta, acționând în calitate de coordonator și de beneficiar, și asociația spaniolă Organización Interprofesional del Vino de España (OIVE), în calitate de beneficiar, au încheiat cu Agenția Executivă pentru Consumatori, Sănătate, Agricultură și Alimentație (Chafea) Acordul de grant nr. 874904, având ca obiect realizarea unui proiect intitulat „European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU”. prin care se urmărește promovarea vinurilor italiene și spaniole pe piețele Chinei și ale Statelor Unite (denumit în continuare „Acordul de grant TTD.EU”). Începând cu 1 aprilie 2021, REA a fost însărcinată cu punerea în aplicare a acțiunilor asigurate de Chafea.

4 Acordul de grant TTD.EU făcea parte din cererea de propuneri din 15 ianuarie 2019 privind granturile pentru acțiunile de informare și promovare referitoare la produsele agricole puse în aplicare pe piața internă și în țările terțe în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1144/2014 al Parlamentului European și al Consiliului (JO 2019, C 18, p. 4).

5 Potrivit articolului 3 din Acordul de grant TTD.EU, acesta avea o durată de 36 de luni începând de la 1 martie 2020.

6 Printr-o scrisoare din 16 aprilie 2020, OIVE a informat-o pe reclamantă că dorea să pună capăt participării sale la Acordul de grant TTD.EU începând de la 1 martie 2020.

7 Prin scrisoarea din 29 mai 2020, reclamanta a solicitat Chafea, pe de o parte, întocmirea unui act adițional la Acordul de grant TTD.EU pentru a constata rezilierea acordului menționat de către OIVE și, pe de altă parte, adăugarea Promotora d’Exportacions Catalanes, SA (Prodeca) în calitate de beneficiar. Actul adițional menționat a fost încheiat cu Chafea la 6 iulie 2020.

8 Între 24 aprilie și 1 noiembrie 2020 și între 18 ianuarie și 22 mai 2021, proiectul a fost suspendat în temeiul articolului 35 din Acordul de grant TTD.EU din cauza pandemiei de COVID-19.

9 În luna februarie 2021, selectarea de către reclamantă a organului de executare a proiectului care face obiectul Acordului de grant TTD.EU, responsabil de punerea în aplicare a acțiunilor prin care se urmărea atingerea obiectivelor acestui proiect, a fost finalizată. Contractul pentru punerea în aplicare a acțiunilor proiectului respectiv a fost atribuit întreprinderii Ópera Business Dreams SLU.

10 La 28 iulie 2021, reclamanta a informat REA pe portalul participanților că, la 27 mai 2021, Guardia di Finanza di Milano (Garda Financiară din Milano, Italia) a efectuat un audit la aceasta pe baza unui mandat de percheziție și de sechestru emis de procurorul Republicii Italiene de pe lângă Tribunale di Milano (Tribunalul din Milano, Italia) la 24 mai 2021. Acest audit a fost efectuat în cadrul unei proceduri penale inițiate la nivel național împotriva președintelui-director general al reclamantei, a directorului financiar al reclamantei și a consultantului extern pentru reclamantă, precum și pentru Veronafiere SpA pentru suspiciuni de fraudă (denumită în continuare „ancheta penală”). Pe de altă parte, acest audit, având ca obiect Acordul de grant nr. 826012, a cărui coordonatoare și beneficiară este reclamanta, și anume Acordul „Native grapes Academy – NGA” (denumit în continuare „Acordul de grant NGA”), s-ar fi concentrat pe relația contractuală dintre Veronafiere și reclamantă și pe coexistența a două contracte principale între aceste două societăți.

11 La 6 august 2021 a avut loc o reuniune prin videoconferință (denumită în continuare „reuniunea prin videoconferință din 6 august 2021”) între reclamantă și responsabila pentru Acordul de grant TTD.EU din cadrul REA, în cursul căreia reclamanta a furnizat informații mai ample privind ancheta penală. Cu această ocazie, responsabila pentru Acordul de grant TTD.EU din cadrul REA ar fi observat, potrivit reclamantei, că, dat fiind că ancheta penală privea un acord de grant distinct, și anume Acordul de grant NGA, ea nu considera necesar să ia o măsură privind executarea Acordului de grant TTD.EU, care putea, așadar, să continue executarea sa normală.

12 În urma reuniunii prin videoconferință din 6 august 2021, REA a transmis Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) informațiile furnizate de reclamantă. Printr-o notă din 13 ianuarie 2022, REA a fost informată cu privire la faptul că, la 7 decembrie 2021, OLAF a deschis o investigație privind acuzații de fraudă și alte nereguli în punerea în aplicare a acordurilor de grant încheiate de reclamantă, Veronafiere și alte entități cu Uniunea Europeană, inclusiv Acordul de grant TTD.EU (denumită în continuare „investigația OLAF”). Pe de altă parte, în această notă se arăta că nu fusese avută în vedere nicio măsură administrativă preventivă în stadiul deschiderii anchetei.

13 La 27 ianuarie 2022, Parchetul European din Milano a solicitat judecătorului delegat cu efectuarea anchetelor prealabile de pe lângă Tribunale di Milano (Tribunalul din Milano) o prelungire cu șase luni a termenului de anchetă penală.

14 Printr-o scrisoare din 23 februarie 2022 [ref. Ares (2022)1381304] (denumită în continuare „scrisoarea de informare prealabilă”), REA a indicat reclamantei intenția sa de a suspenda Acordul de grant TTD.EU în temeiul articolului 33.2 din acordul menționat. În această scrisoare, REA a arătat următoarele:

„[P]e baza informațiilor primite potrivit cărora organizația dumneavoastră face obiectul unei anchete penale în Italia din cauza unei suspiciuni de fraudă, considerăm că executarea [Acordului de grant TTD.EU] nu poate continua și trebuie suspendată până la clarificarea situației.”

15 La 22 martie 2022, reclamanta a depus observații ca răspuns la scrisoarea de informare prealabilă. Aceasta a arătat în special că, în calitate de persoană juridică, nu era implicată în nicio procedură penală și că ancheta penală menționată de REA privea doi dintre angajații săi.

16 Prin scrisoarea de confirmare a suspendării, REA a confirmat că dorește să suspende Acordul de grant TTD.EU începând de la 8 mai 2022 și a respins observațiile prezentate de reclamantă indicând printre altele că suspendarea Acordului de grant TTD.EU se întemeia pe articolul 33.2.1 litera a) din acest acord de grant. Astfel, potrivit REA, persoanele fizice care făceau obiectul anchetei penale erau abilitate să o reprezinte pe reclamantă sau să ia decizii în numele său, ceea ce, în temeiul articolului 33.2.1 litera a) din Acordul de grant TTD.EU, justifica suspendarea acordului menționat. Pe de altă parte, în această privință, REA a precizat că, chiar dacă ancheta penală era încă în curs și că la acea dată nu exista nicio dovadă a unor nereguli sau a unei fraude, ea putea, pentru a proteja interesele financiare ale Uniunii, să suspende Acordul de grant TTD.EU în cazul unor suspiciuni de fraudă, astfel cum se indica în stipulația menționată.

17 Printr-un e-mail din 6 mai 2022, reclamanta a solicitat organizarea unei reuniuni la Bruxelles (Belgia) cu REA pentru a discuta scrisoarea de confirmare a suspendării și pentru a încerca să găsească o soluționare amiabilă.

18 La 24 mai 2022, în cadrul investigației OLAF (a se vedea punctul 12 de mai sus), un control la fața locului în incintele reclamantei, în Italia, a fost efectuat pentru a verifica dacă aceasta săvârșise nereguli în cadrul proiectelor finanțate de Uniune, printre care proiectul care făcea obiectul Acordului de grant TTD.EU.

19 La 25 mai 2022, REA a suspendat scadența plății în temeiul articolului 31.1 litera c) din Acordul de grant TTD.EU din cauza unei îndoieli cu privire la eligibilitatea costurilor declarate în conturile anuale, care necesitau controale, revizuiri, audituri sau investigații suplimentare.

20 Printr-un e-mail din 30 mai 2022, REA a declinat cererea de reuniune formulată de reclamantă (a se vedea punctul 17 de mai sus), ca urmare a faptului că, întrucât investigația OLAF era în curs, ea nu era în măsură să discute chestiuni concrete privind suspendarea Acordului de grant TTD.EU sau însăși investigația OLAF.

21 La 12 iulie 2022, reclamanta a introdus prezenta acțiune.

Elemente de fapt și procedurale ulterioare introducerii acțiunii

22 La 12 iulie 2022, Parchetul European din Milano a solicitat judecătorului delegat cu efectuarea anchetelor prealabile de pe lângă Tribunale di Verona (Tribunalul din Verona, Italia) poprirea preventivă a sumei de 2 085 810,96 euro împotriva reclamantei. La 13 septembrie 2022, judecătorul delegat cu efectuarea anchetelor prealabile de pe lângă Tribunale di Verona (Tribunalul din Verona) a admis această cerere și a dispus poprirea preventivă a sumei de 2 085 810,96 euro împotriva reclamantei și, în ipoteza în care sechestrul asupra acestei sume s-ar dovedi imposibil, sechestrarea bunurilor care aparțineau reclamantei până la concurența acestei sume.

23 Prin scrisoarea din 23 septembrie 2022, reclamanta a formulat la Tribunale di Verona (Tribunalul din Verona) o cerere de reexaminare a sechestrului preventiv dispus de aceeași instanță.

24 La 2 februarie 2023, procurorul Corte dei conti (Curtea de Conturi, Italia) din Regiunea Lombardia (Italia) a solicitat instituirea unui sechestru asigurător asupra bunurilor și a conturilor bancare ale reclamantei pentru a proteja fondurile Uniunii în cadrul Acordului de grant NGA. Prin Ordonanța nr. 2/2023 din 13 februarie 2023, judecătorul din cadrul Corte dei conti (Curtea de Conturi) din Regiunea Lombardia a autorizat sechestrul pentru suma de 2,085 milioane de euro, în așteptarea confirmării sau a modificării ordonanței, în urma unei ședințe prevăzute pentru 16 martie 2023. Întrucât reclamanta a plătit suma menționată, la 23 februarie 2023, ordonanța de poprire a Corte dei conti (Curtea de Conturi) din Regiunea Lombardia a fost retrasă și procedura a fost închisă.

25 Printr-un răspuns la o măsură de organizare a procedurii propusă de Tribunal, părțile au confirmat în ședință că investigația OLAF a fost închisă la 12 decembrie 2022. În această privință, părțile au precizat de asemenea că, pe baza concluziilor acestei anchete, OLAF adresase REA recomandări financiare, a căror punere în aplicare, în ceea ce privește Acordul de grant TTD.EU, nu determinase, la data ședinței, măsuri de executare.

26 La 10 septembrie 2024, REA a formulat o cerere de nepronunțare asupra fondului cauzei în care a informat Tribunalul cu privire la faptul că suspendarea acordului de grant TTD.EU a fost ridicată. În acest cadru, REA a prezentat o scrisoare din 13 mai 2024 prin care o informase pe reclamantă cu privire la faptul că, în urma analizei concluziilor investigației OLAF și a rezultatului recent al investigației penale, suspendarea acordului de grant menționat putea fi ridicată.

27 În urma redeschiderii fazei orale a procedurii, la 14 octombrie 2024, reclamanta și-a depus observațiile cu privire la cererea de nepronunțare asupra fondului formulată de REA. În aceste observații, confirmând totodată că suspendarea acordului de grant TTD.EU fusese ridicată și că executarea acestuia din urmă fusese reluată, ea s-a opus cererii de nepronunțare asupra fondului menționate pentru diverse motive.

28 În primul rând, reclamanta susține că cererea de nepronunțare asupra fondului a fost formulată de REA foarte târziu, astfel încât aceasta trebuie să fie respinsă ca inadmisibilă.

29 În al doilea rând, reclamanta arată că, deși REA a ridicat „în mod formal” suspendarea acordului de grant TTD.EU, ea menționează în prezent „obstacole tehnice” în calea punerii sale în aplicare concrete. Pe de altă parte, în această privință, reclamanta subliniază că „reactivarea” formală a acordului de grant TTD.EU de către REA constituie o admitere a caracterului eronat al suspendării sale inițiale, cu atât mai mult cu cât toate împrejurările prezentei cauze au rămas neschimbate de la început.

30 În al treilea rând, reclamanta susține că, în loc să prezinte Tribunalului o cerere de nepronunțare asupra fondului, REA ar fi putut să o contacteze pentru a discuta despre reluarea acordului de grant TTD.EU și despre implicațiile sale pentru prezenta cauză. Acționând fără a o informa în prealabil, REA ar fi dat dovadă de rea-credință.

31 În al patrulea rând, reclamanta apreciază că are un interes ca Tribunalul să se pronunțe cu privire la cererea de despăgubire și, prin urmare, cu privire la aspectul dacă suspendarea inițială a acordului de grant TTD.EU era sau nu era legitimă. Recunoașterea de către Tribunal a nelegalității suspendării ar constitui în sine un interes de a exercita acțiunea și forma esențială de reparare sub forma restabilirii reputației reclamantei pe piața vinului.

Concluziile părților

32 Reclamanta solicită în esență Tribunalului, în ultimul stadiu al înscrisurilor sale:

– constatarea nevalidității deciziei de suspendare a Acordului de grant TTD.EU, cuprinsă în scrisoarea de confirmare a suspendării;

– obligarea REA să ridice suspendarea Acordului de grant TTD.EU;

– obligarea REA la plata sumei de 500 000 de euro cu titlu de daune interese;

– constatarea faptului că acțiunea își păstrează obiectul;

– obligarea REA la plata cheltuielilor de judecată.

33 REA solicită în esență Tribunalului, în ultimul stadiu al înscrisurilor sale:

– constatarea că nu mai este necesară pronunțarea asupra fondului acțiunii;

– cu titlu subsidiar, respingerea acțiunii ca fiind în parte inadmisibilă și în totalitate nefondată;

– obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

Cu privire la clauza compromisorie

34 Articolul 41.2 primul paragraf din Acordul de grant TTD.EU conține o clauză compromisorie în sensul articolului 272 TFUE, care atribuie Tribunalului și, în recurs, Curții o competență exclusivă de a soluționa orice litigiu privind interpretarea, aplicarea sau validitatea acordului menționat, care nu poate fi soluționat pe cale amiabilă.

Cu privire la dreptul aplicabil

35 În cazul în care este sesizat în cadrul unei clauze compromisorii în temeiul articolului 272 TFUE, Tribunalul trebuie să soluționeze litigiul pe baza dreptului material aplicabil contractului (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 decembrie 1986, Comisia/Zoubek, 426/85, EU:C:1986:501, punctul 4).

36 În speță, în temeiul clauzei de drept aplicabile inserate la articolul 41.1 din Acordul de grant TTD.EU, contractul este reglementat de dreptul Uniunii aplicabil, completat, dacă este necesar, de dreptul belgian.

37 Rezultă că, astfel cum au confirmat părțile în ședință, Acordul de grant TTD.EU este reglementat de dispozițiile relevante ale dreptului Uniunii, și anume în special de Tratatul FUE și de Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013,

(UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO 2018, L 193, p. 1, denumit în continuare „Regulamentul financiar”).

38 În plus, ar trebui să se clarifice faptul că, în cazul în care instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii execută un contract, acestea continuă să se supună obligațiilor care le revin în temeiul Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”) și al principiilor generale ale dreptului Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 iulie 2020, ADR Center/Comisia, C-584/17 P, EU:C:2020:576, punctul 86). Astfel, dacă părțile decid în contractul lor, prin intermediul unei clauze compromisorii, să atribuie instanței Uniunii competența de a judeca litigiile aferente acestui contract, instanța menționată va fi competentă, independent de dreptul aplicabil prevăzut în respectivul contract, să examineze eventuale încălcări ale cartei și ale principiilor generale ale dreptului Uniunii (Hotărârea din 16 iulie 2020, Inclusion Alliance for Europe/Comisia, C-378/16 P, EU:C:2020:575, punctul 81).

39 În plus, pentru a acoperi o lacună în prevederile contractuale sau în dispozițiile relevante ale dreptului Uniunii, Acordul de grant TTD.EU este reglementat de dreptul național desemnat în acord, și anume în speță dreptul belgian.

40 Așadar, trebuie precizate normele care reglementează executarea și interpretarea contractelor în dreptul belgian, astfel cum era în vigoare la momentul încheierii și al executării Acordului de grant TTD.EU.

41 Articolul 1134 din Codul civil belgian prevede, la primul paragraf, că „contractele valabil încheiate au putere de lege pentru părțile contractante” și, la al doilea paragraf, că „acestea pot fi revocate numai prin acordul părților sau din cauze autorizate de lege”.

42 Articolul 1134 al treilea paragraf din Codul civil belgian prevede, în plus, că acordurile trebuie executate cu bună-credință. Articolul 1135 din același cod prevede că „convențiile obligă nu numai la ceea ce este expres stipulat, ci și la toate urmările pe care echitatea, obiceiul sau legea le dau obligației, după natura sa”.

43 În ceea ce privește interpretarea contractelor, articolul 1156 din Codul civil belgian prevede că este necesar „să se cerceteze care a fost mai degrabă intenția comună a părților contractante decât să se limiteze în sensul literal al termenilor”.

44 În plus, potrivit articolului 1157 din Codul civil belgian „în cazul în care o clauză poate avea două sensuri, trebuie să fie înțeleasă mai degrabă în sensul în care poate produce vreun efect”.

45 În sfârșit, potrivit articolului 1161 din Codul civil belgian, „[t]oate clauzele contractelor se interpretează unele prin altele, conferind fiecăreia sensul care rezultă din întregul act” și, potrivit articolului 1162 din același cod, care consacră principiul interpretării *contra proferentem*, „atunci când există îndoieli, contractul se interpretează împotriva celui care a stipulat și în favoarea celui care a contractat obligația”.

Cu privire la primul capăt de cerere, prin care se urmărește ca Tribunalul să constate nevaliditatea scrisorii de confirmare a suspendării Acordului de grant TTD.EU

46 În susținerea acestui prim capăt de cerere, reclamanta invocă patru motive, întemeiate:

– primul, pe caracterul nelegal al scrisorii de confirmare a suspendării și a aplicării eronate a articolului 33.2.1 litera a) din Acordul de grant TTD.EU;

– al doilea, pe încălcarea principiului proporționalității;

– al treilea, pe caracterul nelegal al scrisorii de confirmare a suspendării și pe neaplicarea articolului 33.2.1 litera b) din Acordul de grant TTD.EU;

– al patrulea, pe nerespectarea principiului bunei administrări prevăzut la articolul 41 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și a principiilor generale ale dreptului Uniunii privind securitatea juridică, încrederea legitimă și proporționalitatea, precum și a obligației de motivare prevăzute la articolul 296 alineatul (2) TFUE.

47 Înainte de a examina motivele menționate, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, în raport cu obiectul acțiunii, interesul reclamantului de a exercita acțiunea trebuie să existe la momentul introducerii acesteia, sub sancțiunea inadmisibilității. Acest obiect al litigiului trebuie să existe în continuare, la fel ca interesul de a exercita acțiunea, până la momentul pronunțării hotărârii judecătorești, sub sancțiunea constatării lipsei necesității de a se pronunța asupra fondului cauzei, ceea ce presupune ca acțiunea să fie susceptibilă, prin rezultatul său, de a aduce un beneficiu părții care a formulat-o (a se vedea Hotărârea din 7 iunie 2007, Wunenburger/Comisia, C-362/05 P, EU:C:2007:322, punctul 42 și jurisprudența citată).

48 În speță, ridicarea suspendării acordului de grant TTD.EU (a se vedea punctul 26 de mai sus), care, pe de altă parte, nu echivalează cu o retragere a deciziei de suspendare a acestui acord, nu este de natură să îi dea câștig de cauză reclamantei, în măsura în care aceasta din urmă, prin acțiunea formulată, urmărește să obțină soluționarea de către Tribunal a litigiului dintre aceasta și REA în ceea ce privește aplicarea acordului de grant TTD.EU și constatarea nevalidității deciziei de suspendare a acordului menționat. Mai precis, dat fiind că executarea acordului de grant TTD.EU are în prezent vocația de a continua, acțiunea este susceptibilă să aducă un beneficiu reclamantei în măsura în care permite să se clarifice interpretarea articolului 33.2.1 din acordul de grant TTD.EU și să se evite ca pretinsa încălcare să se repete în viitor.

49 Prin urmare, trebuie respinsă cererea de nepronunțare asupra fondului prezentată de REA în ceea ce privește primul capăt de cerere.

50 Astfel, trebuie analizate mai întâi și împreună primul și al treilea motiv, întemeiate pe caracterul nelegal al scrisorii de confirmare a suspendării, pe aplicarea eronată a articolului 33.2.1 litera a) din Acordul de grant TTD.EU și pe neaplicarea articolului 33.2.1 litera b) din același acord de grant.

51 Prin intermediul primului și al celui de al treilea motiv, reclamanta reproșează în esență REA că a încălcat articolul 33.2.1 litera a) punctul i) din Acordul de grant TTD.EU întrucât, în primul rând, în calitate de persoană juridică, ea nu era implicată în ancheta penală, ce privea doi dintre angajații săi, și anume persoane fizice, care ar fi, în opinia sa, lipsite de putere decizională. În al doilea rând, ținând seama de faptul că, la momentul suspendării Acordului de grant TTD.EU, ancheta penală

se afla încă în stadiul preliminar, cele două persoane fizice vizate de ancheta penală nu puteau fi calificate drept „persoane suspectate de săvârșirea unei fraude” în sensul articolului 33.2.1 litera a) punctul i) din acordul de grant menționat. În al treilea rând, suspiciunile de fraudă nu priveau Acordul de grant TTD.EU, ci Acordul de grant NGA, astfel încât REA ar fi trebuit să întemeieze suspendarea Acordului de grant TTD.EU pe articolul 33.2.1 litera b) din aceasta, care ar corespunde articolului 202 alineatul (2) din Regulamentul financiar, pentru care condițiile de aplicare nu ar fi însă îndeplinite în speță.

52 Procedând astfel, REA ar fi încălcat principiul prezumției de nevinovăție care figurează la articolul 48 alineatul (1) din cartă și ar fi săvârșit o eroare vădită de apreciere a faptelor relevante. Aceasta ar fi încălcat de asemenea principiul bunei-credințe în executarea Acordului de grant TTD.EU și obligațiile de informare prealabilă și de „alertă rezultate” din dreptul belgian, ceea ce, pe de altă parte, din perspectiva dreptului Uniunii, ar constitui o încălcare a principiilor protecției încrederii legitime și securității juridice. Astfel, potrivit reclamantei, în cadrul reuniunii prin videoconferință din 6 august 2021, REA i-ar fi indicat că ancheta penală nu avea nicio incidență asupra Acordului de grant TTD.EU, care, potrivit REA, putea, așadar, să continue fără dificultate. În continuare, REA ar fi decis să își modifice poziția în mod neașteptat și neexplicat, fără a avertiza în prealabil reclamanta, și ar fi transmis în mod direct acesteia din urmă scrisoarea de informare prealabilă.

53 REA contestă argumentele reclamantei.

54 În primul rând, REA susține că cei doi angajați ai reclamantei care fac obiectul anchetei penale sunt, în calitate de președinte-director general și de director financiar ai reclamantei, abilitați să reprezinte sau să ia decizii în numele său și că articolul 33.2.1 litera a) din Acordul de grant TTD.EU prevede posibilitatea de a suspenda acordul menționat ca urmare a unor suspiciuni de erori substanțiale, de nereguli sau de fraudă împotriva unor persoane fizice abilitate să reprezinte sau să ia decizii în numele beneficiarului. Ar rezulta de aici că bănuielile de fraudă privind cei doi angajați ai reclamantei justificau suspendarea acordului de grant menționat. Pe de altă parte, în această privință, REA precizează că din informațiile referitoare la avizul de închidere a fazei preliminare a anchetei penale din 12 decembrie 2022 reiese că reclamanta, în calitate de persoană juridică, era de asemenea implicată în ancheta penală.

55 În al doilea rând, REA arată că, contrar celor susținute de reclamantă, ea a respectat prezumția de nevinovăție a angajaților care fac obiectul anchetei penale, în măsura în care i-a considerat „suspecți”, iar nu „acuzați” în cadrul acestei anchete.

56 Astfel, potrivit REA, în raport cu dreptul procedural penal italian, trebuie să se facă o distincție între situația de „suspect” și cea de „acuzat”. În temeiul articolului 60 din Codul de procedură penală italian, un suspect dobândește statutul de acuzat atunci când i se atribuie o infracțiune într-o cerere de trimitere în judecată, după ce parchetul a închis faza de anchetă. Or, în speță, angajații reclamantei vizați de ancheta penală nu ar fi fost inculpați la momentul inițierii procedurii de suspendare și nu ar fi fost considerați „acuzați” în sensul articolului 60 din Codul de procedură penală italian. REA subliniază că s-a întemeiat în esență pe faptul că angajații reclamantei în cauză, în calitatea lor de persoane fizice abilitate să reprezinte sau să ia decizii în numele acesteia din urmă, făceau obiectul anchetei penale în Italia și erau înscrise în mod formal în registrul infracțiunilor la 7 iulie 2021, pentru a considera că acești angajați erau suspectați de fraudă în sensul articolului 33.2.1 litera a) din Acordul de grant TTD.EU și, ca urmare a acestui fapt, pentru a suspenda acordul de grant menționat.

57 În plus, REA susține că articolul 33.2.1 litera a) din Acordul de grant TTD.EU urmărește să protejeze interesele financiare ale Uniunii, permițând suspendarea unui acord prin care se acordă granturi unui beneficiar atunci când acesta din urmă a săvârșit sau este suspectat de săvârșirea unei fraude. Dispoziția menționată, care s-ar regăsi în toate acordurile de grant tip, ar pune în aplicare articolul 131 alineatul (3) din Regulamentul financiar. Finalitatea măsurii de suspendare prevăzute la articolul 33.2.1 litera a) din Acordul de grant TTD.EU ar fi afectată dacă principiul prezumției de nevinovăție ar impune, astfel cum susține reclamanta, ca suspendarea să nu poată fi pusă în aplicare decât după ce inculpatul a fost declarat vinovat de o instanță penală.

58 Pe de altă parte, în duplică, REA subliniază că interpretarea susținută de reclamantă, potrivit căreia proiectul care face obiectul unei suspendări nu ar putea fi decât cel cu privire la care au fost formulate acuzații de nereguli sau de fraudă, nu este susținută nici de normele aplicabile, nici de jurisprudență. Deși ancheta penală întemeiată pe suspiciuni de fraudă privea Acordul de grant NGA, REA ar fi considerat că bănuielile puteau privi și Acordul de grant TTD.EU.

59 În al treilea rând, REA reiterează argumentul potrivit căruia, prin suspendarea acordului de grant TTD.EU, ea nu a acționat în funcție de un postulat eronat în măsura în care s-a stabilit că cei doi angajați ai reclamantei vizați de ancheta penală erau suspectați de fraudă în raport cu dreptul penal italian, atât în momentul în care a trimis scrisoarea de informare prealabilă, cât și în momentul în care a trimis scrisoarea de confirmare a suspendării.

60 În al patrulea rând, mai întâi, REA susține că a aplicat Acordul de grant TTD.EU cu respectarea principiului bunei-credințe garantat de articolele 1134 și 1156 din Codul civil belgian. În această privință, REA subliniază că a respectat articolul 33.2.2 din Acordul de grant TTD.EU, care prevede că, atunci când intenționează să suspende punerea în aplicare a acordului, trebuie să avertizeze în mod oficial beneficiarul cu privire la intenția și la motivele sale și să îl invite să își prezinte observațiile în termen de 30 de zile de la notificare. REA subliniază că și-a îndeplinit obligațiile contractuale prin trimiterea, la 23 februarie 2022, a scrisorii de informare prealabilă reclamantei, indicându-i, motivat, intenția sa de a suspenda acordul menționat și invitând-o să își prezinte observațiile în termenul acordat.

61 În continuare, REA adaugă că, deși este efectiv adevărat că, în iulie 2021, reclamanta o informase cu privire la ancheta penală în curs în Italia în conformitate cu obligația sa de notificare prevăzută la articolul 12 din Acordul de grant TTD.EU și că responsabilul însărcinat cu Acordul de grant TTD.EU în cadrul REA și reclamanta participaseră la o reuniune prin videoconferință, în cadrul acestei reuniuni, REA nu luase o poziție oficială cu privire la consecințele anchetei penale.

62 În această privință, pe de o parte, în duplică, REA subliniază că a avut în vedere suspendarea Acordului de grant TTD.EU în lumina elementelor invocate în cursul anchetei penale. REA precizează că faptul că aceasta a avut cunoștință de investigația OLAF la momentul scrisorii de informare prealabilă este lipsit de importanță, în măsura în care este ținută de secretul acestor investigații și în măsura în care scrisoarea de informare prealabilă nu face referire la investigația menționată și nu se raportează la aceasta.

63 Pe de altă parte, în ședință și în conformitate cu ceea ce susținuse în memoriul în apărare, REA a susținut că, după ce a fost informată cu privire la deschiderea investigației OLAF în ianuarie 2022, investigație care ar fi sporit bănuielile de fraudă săvârșite de reclamantă, a preconizat suspendarea Acordului de grant TTD.EU.

64 În plus, REA susține că, contrar celor invocate de reclamantă, aceasta nu a suferit un prejudiciu grav ca urmare a trimiterii scrisorii de informare prealabilă la mai multe luni după reuniunea prin videoconferință din 6 august 2021, în măsura în care reclamanta a avut timp, între trimiterea scrisorii de informare prealabilă la 23 februarie 2022 și intrarea în vigoare a suspendării la 7 mai 2022, să pregătească suspendarea și să elaboreze un plan pentru a atenua consecințele acesteia.

65 În plus, în ceea ce privește argumentul potrivit căruia REA ar fi refuzat să se întâlnească cu reclamanta și să examineze problema în cursul procedurii de suspendare și după instituirea suspendării, REA amintește de asemenea că nu era obligată, contrar celor susținute de reclamantă, să o întâlnească după începerea procedurii de suspendare. În plus, REA nu ar avea dreptul de a discuta cu beneficiarul unei convenții de subvenționare atunci când o investigație a OLAF privind acest beneficiar este în curs de desfășurare.

66 În ceea ce privește argumentul întemeiat pe pretinsa încălcare a principiului protecției încrederii legitime și al securității juridice, REA invocă inadmisibilitatea acestui argument și, cu titlu subsidiar, consideră că, contrar celor susținute de reclamantă, a respectat principiile menționate.

67 În sfârșit, în ceea ce privește argumentul potrivit căruia suspendarea Acordului de grant TTD.EU ar fi trebuit să se întemeieze pe articolul 33.2.1 litera b) din acordul menționat, care ar reflecta articolul 202 alineatul (2) din Regulamentul financiar și pentru care însă condițiile de aplicare nu ar fi îndeplinite, REA arată că acest argument este lipsit de obiect în măsura în care, în speță, Acordul de grant TTD.EU a fost suspendat în temeiul articolului 33.2.1 litera a), care ar reflecta articolul 131 din Regulamentul financiar.

68 Primul și al treilea motiv ridică în esență problema preliminară dacă, astfel cum susține reclamanta, prin adoptarea deciziei de suspendare a acordului de grant TTD.EU, REA a încălcat articolul 33.2.1 litera a) punctul i) din Acordul de grant TTD.EU.

69 În consecință, articolul 33.2.1 din Acordul de grant TTD.EU trebuie interpretat ca permițând REA să îl suspende.

70 Articolul 33.2.1 din Acordul de grant TTD.EU prevede următoarele:

„Agenția poate suspenda punerea în aplicare a acțiunii sau a unei părți a acesteia în cazul în care:

a) un beneficiar (sau orice persoană fizică împuternicită să îl reprezinte sau să ia decizii în numele acestuia) a săvârșit sau este suspectat de săvârșirea:
   i) unor erori substanțiale, a unor nereguli sau a unei fraude; sau
   ii) unei încălcări grave a obligațiilor care decurg din prezenta convenție sau din procedura de atribuire (inclusiv punerea în aplicare incorectă a acțiunii, prezentarea unei declarații false, necomunicarea informațiilor solicitate, încălcarea principiilor de etică); sau

b) un beneficiar (sau orice persoană fizică împuternicită să îl reprezinte sau să ia decizii în numele său) a săvârșit – în cadrul altor granturi acordate de [Uniune] sau Euratom care i-au fost atribuite în condiții similare – erori, nereguli, fraude sau încălcări grave ale obligațiilor, sistemice sau recurente, care au un impact semnificativ asupra acestui grant (extinderea la prezentul grant a constatărilor făcute în cadrul altor granturi – a se vedea articolul 17.5.2).”

71 În speță, trebuie să se constate că suspendarea Acordului de grant TTD.EU a fost decisă de REA în temeiul articolului 33.2.1 litera a) punctul i) din aceasta din urmă, ca urmare a faptului că președintele-director general și directorul financiar ai reclamantei făceau obiectul anchetei penale pentru suspiciuni de fraudă legate de executarea unui alt acord de grant decât Acordul de grant TTD.EU, și anume Acordul de grant NGA.

72 În primul rând, reiese din modul de redactare a articolului 33.2.1 litera a) din Acordul de grant TTD.EU că REA poate suspenda punerea în aplicare a acestui grant, *inter alia*, din cauza unor suspiciuni de fraudă privind atât societatea beneficiară a grantului menționat, cât și „orice persoană fizică abilitată să [o] reprezinte sau să ia decizii în numele său”. Rezultă că, astfel cum arată în mod întemeiat REA, suspiciunile de fraudă privind președintele-director general și directorul financiar ai reclamantei ar putea, în principiu, să justifice suspendarea Acordului de grant TTD.EU, în măsura în care președintele-director general și directorul financiar sunt, precum în speță, abilitați să reprezinte sau să ia decizii în numele reclamantei.

73 Astfel, în pofida tentativelor reclamantei de a menționa directorul său general și directorul său financiar ca simpli angajați lipsiți de putere decizională, reiese din dosar că directorul financiar al reclamantei este cel care a semnat atât Acordul de grant TTD.EU, cât și Acordul de grant NGA în numele acesteia, iar președintele-director general al reclamantei este cel care a semnat, în numele acesteia din urmă, scrisoarea de atribuire prealabilă din 19 martie 2021, prin care Opera Business a primit contractul pentru punerea în aplicare a acțiunilor legate de Acordul de grant TTD.EU.

74 În al doilea rând, din modul de redactare a articolului 33.2.1 litera a) punctul i) din Acordul de grant TTD.EU rezultă că este suficient ca beneficiarul (sau orice persoană fizică abilitată să îl reprezinte sau să ia decizii în numele său) să fi săvârșit sau să fie „suspectat de săvârșirea” unei erori substanțiale, a unei nereguli sau a unei fraude pentru ca acordul de grant să poată fi suspendat. Rezultă că însăși existența fraudei sau dovada acesteia din urmă nu este impusă pentru ca REA să poată proceda la suspendarea Acordului de grant TTD.EU (a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 decembrie 2013, ANKO/Comisia, T-118/12, nepublicată, EU:T:2013:641, punctul 46).

75 Or, în speță trebuie să se stabilească dacă REA putea califica președintele-director general și directorul financiar ai reclamantei drept „persoane bănuite că au săvârșit o fraudă” în sensul articolului 33.2.1 litera a) punctul i) din Acordul de grant TTD.EU pentru motivul că făceau obiectul anchetei penale, ținând seama în special de faptul că, în speță, la momentul trimiterii scrisorii de confirmare a suspendării, ancheta penală se afla încă într-un stadiu preliminar.

76 Cu privire la acest aspect, reclamanta susține că, pentru a interpreta noțiunea de „persoană suspectată de săvârșirea unei fraude” în sensul articolului 33.2.1 litera a) punctul i) din Acordul de grant TTD.EU, REA ar fi trebuit să țină seama de modul în care această noțiune era aplicată în dreptul penal italian și astfel să concluzioneze că persoanele în cauză nu puteau fi considerate, din cauza anchetei penale, drept „suspecți” potrivit dreptului italian. Așadar, potrivit reclamantei, întrucât ancheta penală era o anchetă preliminară încă pendinte și nu fusese încă închisă printr-o decizie de trimitere a cauzei în fața instanței competente în vederea punerii în mișcare a acțiunii penale, REA nu putea califica persoanele în cauză drept persoane bănuite că ar fi săvârșit o fraudă. În acest sens, reclamanta subliniază că, potrivit articolului 60 din Codul de procedură penală italian, numai atunci când Biroul procurorului a închis ancheta preliminară și a decis să solicite punerea în mișcare a acțiunii penale se poate considera în mod formal că persoana în cauză „a fost pusă sub acuzare” și, prin urmare, „suspectată de săvârșirea unei fraude”.

77 În această privință, trebuie arătat că articolul 33.2.1 litera a) punctul i) din Acordul de grant TTD.EU se referă în general la bănuielile de a fi săvârșit „erori substanțiale, nereguli sau o fraudă”, fără a preciza originea sau sursa unor astfel de suspiciuni. Așadar, existența unei anchete penale întemeiate pe suspiciuni de fraudă desfășurate în privința celor două persoane fizice abilitate să o reprezinte pe reclamantă sau să ia decizii în numele său poate constitui o sursă de „suspiciuni de fraudă” în sensul articolului 33.2.1 litera a) punctul i) din Acordul de grant TTD.EU.

78 Pe de altă parte, fără a se pronunța cu privire la pertinența și la domeniul de aplicare al articolului 60 din Codul de procedură penală italian pentru interpretarea prevederilor Acordului de grant TTD.EU, această constatare nu poate fi repusă în discuție de faptul că, la momentul suspendării Acordului de grant TTD.EU, ancheta penală menționată se afla, potrivit interpretării dreptului penal italian invocate de reclamantă, într-un stadiu preliminar.

79 Acestea fiind precizate, trebuie să se stabilească dacă, în speță, REA putea suspenda Acordul de grant TTD.EU în temeiul articolului 33.2.1 litera a) punctul i) din aceasta, în pofida faptului că bănuielile de fraudă în sarcina președintelui-director general și a directorului financiar ai reclamantei decurgeau din ancheta penală care privea un alt acord de grant decât Acordul de grant TTD.EU, și anume Acordul de grant NGA.

80 Cu privire la acest aspect, părțile sunt în dezacord în ceea ce privește interpretarea articolului 33.2.1 din Acordul de grant TTD.EU și în special în ceea ce privește diferența dintre litera a) și litera b) ale acestui articol.

81 Astfel, întrebată cu privire la acest aspect în ședință, REA a arătat în esență că, deși articolul 33.2.1 litera b) din Acordul de grant TTD.EU justifica suspendarea convenției TTD.EU atunci când se constata că fusese „săvârșită” o fraudă în cadrul altor acorduri, articolul 33.2.1 litera a) punctul i) admitea posibilitatea de a suspenda acordul de grant TTD.EU în prezența unor simple „suspiciuni de fraudă”. În plus, potrivit REA, dat fiind că modul de redactare a articolului 33.2.1 litera a) punctul i) din Acordul de grant TTD.EU nu conține nicio referire la acest acord, suspiciuni de fraudă referitoare la executarea altor acorduri de grant ar putea fi calificate drept suspiciuni de fraudă care pot justifica în mod valabil suspendarea acordului de grant TTD.EU în sensul acestei dispoziții. Astfel, dacă redactorul acestui acord ar fi dorit să limiteze posibilitatea de a-l suspenda numai la ipotezele de suspiciuni de fraudă legate de Acordul de grant TTD.EU, ar fi precizat acest lucru, așa cum a procedat la articolul 33.2.1 litera a) punctul ii) din acesta din urmă.

82 În schimb, potrivit reclamantei, articolul 33.2.1 din Acordul de grant TTD.EU trebuie interpretat în sensul că litera a) justifică suspendarea Acordului de grant TTD.EU numai în prezența unor suspiciuni de fraudă legate de executarea aceluiași acord, în timp ce litera b) admite că Acordul de grant TTD.EU poate fi suspendat în ipoteza în care a fost săvârșită o fraudă în cadrul altor acorduri. Pe de altă parte, în această privință, ea subliniază că, dacă interpretarea preconizată de REA ar fi valabilă, nu ar exista nicio diferență între litera a) și litera b) ale articolului 33.2.1 din Acordul de grant TTD.EU.

83 În această privință, în ceea ce privește interpretarea articolului 33.2.1 din Acordul de grant TTD.EU, trebuie amintit că, în conformitate cu articolul 1156 din Codul civil belgian, la interpretarea unui acord, trebuie „să se cerceteze care a fost mai degrabă intenția comună a părților contractante decât să se oprească la sensul literal al termenilor”.

84 În plus, trebuie subliniat că, potrivit articolului 33.2.1 litera a) din Acordul de grant TTD.EU, REA poate suspenda acest acord de grant atât dacă beneficiarul „a săvârșit” o fraudă, cât și dacă beneficiarul este „suspectat de săvârșirea” unei fraude.

85 Desigur, așa cum observă REA, modul de redactare a articolului 33.2.1 litera a) punctul i) din acordul de grant TTD.EU nu conține nicio referire la această convenție, astfel încât suspiciuni de fraudă referitoare la executarea unui alt acord ar putea justifica suspendarea Acordului TTD.EU.

86 Cu toate acestea, trebuie subliniat, pe de o parte, că articolul 33.2.1 litera a) punctul ii) din Acordul de grant TTD.EU conține o trimitere la acordul menționat și, pe de altă parte, că, potrivit articolului 33.2.1 litera b), REA poate suspenda Acordul de grant TTD.EU dacă beneficiarul acesteia a „săvârșit – în cadrul altor granturi ale [Uniunii] sau ale Euratom care i-au fost atribuite în condiții similare – […] o fraudă”.

87 Astfel, conform articolului 1161 din Codul civil belgian, potrivit căruia „toate clauzele convențiilor se interpretează unele prin altele, conferind fiecăreia sensul care rezultă din întregul act”, o interpretare de ansamblu a articolului 33.2.1 litera a) punctele i) și ii) din Acordul de grant TTD.EU și a articolului 33.2.1 litera b) din același acord permite să se tragă concluzia potrivit căreia articolul 33.2.1 litera a) punctul i) justifică suspendarea Acordului de grant TTD.EU atunci când beneficiarul (sau orice persoană fizică împuternicită să îl reprezinte sau să ia decizii în numele acestuia) a săvârșit sau este suspectat de săvârșirea unei fraude în legătură cu punerea în aplicare a acordului respectiv. În schimb, articolul 33.2.1 litera b) permite suspendarea Acordului de grant TTD.EU atunci când beneficiarul (sau orice persoană fizică abilitată să îl reprezinte sau să ia decizii în numele său) a săvârșit o fraudă în executarea unui alt acord, cu condiția să demonstreze că frauda menționată are un impact semnificativ asupra Acordului de grant TTD.EU.

88 În această privință, pe de o parte, trebuie subliniat că, în conformitate cu articolul 1157 din Codul civil belgian (a se vedea punctul 44 de mai sus), această interpretare permite să se recunoască un efect util articolului 33.2.1 litera b) din Acordul de grant TTD.EU.

89 Astfel, după cum arată reclamanta în mod întemeiat, interpretarea articolului 33.2.1 litera a) punctul i) din Acordul de grant TTD.EU propusă de REA (a se vedea punctul 81 de mai sus) ajunge să lipsească de sens stipulația prevăzută la articolul 33.2.1 litera b) din același acord, dat fiind că ipoteza suspendării acordului TTD.EU pentru motivul unei fraude săvârșite într-un alt acord de grant ar putea – potrivit interpretării REA – să fie deja prevăzută în temeiul articolului 33.2.1 litera a), așa încât nu ar fi fost necesar să se prevadă litera b) a acestei dispoziții.

90 Pe de altă parte, interpretarea menționată este conformă cu principiul interpretării *contra proferentem* consacrat la articolul 1162 din Codul civil belgian, potrivit căruia, „atunci când există îndoieli, contractul se interpretează împotriva celui care a stipulat și în favoarea celui care a contractat obligația”. În consecință, articolul 33.2.1 litera a) din Acordul de grant TTD.EU trebuie interpretat împotriva REA, care a stipulat-o, și în favoarea reclamantei, care a contractat-o.

91 Prin urmare, este necesar să se constate că simple suspiciuni de fraudă privind executarea unui alt acord de grant decât Acordul de grant TTD.EU la care reclamanta a participat nu pot fi calificate drept suspiciuni de fraudă în sensul articolului 33.2.1 litera a) punctul i) din Acordul de grant TTD.EU care pot justifica suspendarea acestui acord.

92 Totodată, astfel cum s-a subliniat la punctul 87 de mai sus, o fraudă privind executarea unui alt acord de grant decât Acordul de grant TTD.EU ar fi putut justifica suspendarea acestuia din urmă dacă erau îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 33.2.1 litera b) din acesta, și anume săvârșirea unei fraude care are un impact semnificativ asupra Acordului de grant TTD.EU, ceea ce nu s-a întâmplat în speță. Astfel, întrucât REA nu și-a întemeiat decizia de suspendare a Acordului de grant TTD.EU pe articolul 33.2.1 litera b) din acesta pentru motivul că săvârșirea unei fraude nu era dovedită, ea nu a examinat dacă a doua condiție era îndeplinită în speță, și anume dacă această fraudă avea un impact semnificativ asupra Acordului de grant TTD.EU.

93 Această concluzie nu poate fi repusă în discuție prin celelalte argumente invocate de REA.

94 *Primo*, în ceea ce privește argumentul potrivit căruia, în esență, REA ar fi decis să suspende Acordul de grant TTD.EU după ce a fost informată cu privire la deschiderea investigației OLAF, care privea un anumit număr de acorduri de grant semnate de reclamantă, inclusiv Acordul de grant TTD.EU, trebuie arătat de la bun început că acest argument este contrazis de faptul, recunoscut de REA însăși în duplică (a se vedea punctul 62 de mai sus), că atât scrisoarea de informare prealabilă, cât și scrisoarea de confirmare a suspendării motivează suspendarea Acordului de grant TTD.EU numai ca urmare a anchetei penale inițiate împotriva președintelui-director general și a directorului financiar ai reclamantei. În cele două documente nu se face nicio referire la investigația OLAF.

95 Pe de altă parte, în această privință trebuie subliniat că nota din 13 ianuarie 2022, prin care OLAF a informat REA cu privire la deschiderea investigației sale, nu avea în vedere suspendarea Acordului de grant TTD.EU ca măsură administrativă preventivă (a se vedea punctul 12 de mai sus).

96 Astfel, elementele din dosar (a se vedea punctul 94 de mai sus) permit să se considere că suspendarea Acordului de grant TTD.EU era motivată numai de ancheta penală referitoare la suspiciunile de fraudă în executarea Acordului de grant NGA.

97 Desigur, REA, asemenea oricărei instituții, organ, oficiu și agenție a Uniunii, este obligată, în conformitate cu articolul 10 alineatul (3) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului (JO 2013, L 248, p. 1), să asigure respectarea confidențialității investigațiilor efectuate de OLAF.

98 Cu toate acestea, reiese din jurisprudență că norma privind confidențialitatea investigațiilor OLAF, prevăzută la articolul 10 alineatul (3) din Regulamentul nr. 883/2013, trebuie interpretată în contextul său și în special în lumina considerentului (12) al Regulamentului nr. 883/2013, în care se arată că investigațiile OLAF trebuie efectuate respectând pe deplin libertățile fundamentale (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 iunie 2019, Dalli/Comisia, T-399/17, nepublicată, EU:T:2019:384, punctul 169).

99 Or, în această privință trebuie amintit că, potrivit dispozițiilor articolului 33.2.2 din Acordul de grant TTD.EU, „[î]nainte de suspendarea punerii în aplicare a [Acordului de grant TTD.EU], agenția informează în mod oficial coordonatorul sau beneficiarul în cauză cu privire la intenția sa de a suspenda punerea în aplicare și motivele pe care se întemeiază și îl invită să își prezinte observațiile în termen de 30 de zile de la primirea notificării”.

100 Prin urmare, deși, în temeiul articolului 10 alineatul (3) din Regulamentul nr. 883/2013, REA avea obligația de a asigura respectarea confidențialității investigației OLAF, aceasta era de asemenea obligată, conform articolului 33.2.2 din Acordul de grant TTD.EU, să respecte obligația de motivare a deciziei de suspendare a acordului menționat pentru a permite reclamantei să se apere.

101 Așadar, în acest context și ținând seama de elementele din dosar (a se vedea punctul 94 de mai sus), obligația de confidențialitate în raport cu investigația OLAF, care, pe de altă parte, a fost evocată de REA, în mod generic, după depunerea cererii introductive, nu poate convinge cu privire la faptul că suspendarea Acordului de grant TTD.EU a fost motivată de suspiciuni de fraudă privind executarea aceluiași acord, iar nu a Acordului de grant NGA.

102 *Secundo*, în ceea ce privește argumentul potrivit căruia, prin suspendarea Acordului de grant TTD.EU, REA ar fi acționat din motive de prudență, pentru a proteja interesele financiare ale Uniunii, trebuie arătat că obligația de bună gestiune financiară a resurselor Uniunii care revine REA ca agenție în temeiul articolului 317 TFUE (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 februarie 2024, Greenspider/Eismea, T-733/21, nepublicată, EU:T:2024:104, punctul 39) nu o poate autoriza să suspende Acordul de grant TTD.EU cu încălcarea articolului 33.2.1 litera a) punctul i) din acesta.

103 Astfel, este necesar să se considere că, prin faptul că a decis să suspende Acordul de grant TTD.EU ca urmare a faptului că președintele-director general și directorul financiar ai reclamantei, și anume două persoane fizice abilitate să reprezinte sau să ia decizii în numele reclamantei, erau bănuiți de fraudă în cadrul unui alt acord de grant decât Acordul de grant TTD.EU, REA a încălcat articolul 33.2.1 litera a) punctul i) din Acordul de grant TTD.EU.

104 În consecință, având în vedere tot ceea ce precedă, trebuie să se admită primul și al treilea motiv invocate în susținerea primului capăt de cerere, fără a fi necesară pronunțarea cu privire la celelalte argumente invocate de reclamantă în susținerea motivelor menționate și nici cu privire la celelalte motive invocate în susținerea acestui capăt de cerere.

Cu privire la al doilea capăt de cerere, prin care se solicită Tribunalului să oblige REA să ridice suspendarea Acordului de grant TTD.EU

105 În ceea ce privește al doilea capăt de cerere, trebuie amintit că, printr-o scrisoare din 10 septembrie 2024, REA a informat Tribunalul cu privire la faptul că suspendarea acordului de grant TTD.EU fusese ridicată și că convenise cu reclamanta să reia executarea acestuia, ceea ce reclamanta a confirmat (a se vedea punctele 26 și 27 mai sus). Prin urmare, nu mai este necesară pronunțarea cu privire la al doilea capăt de cerere.

Cu privire la al treilea capăt de cerere, prin care se solicită obligarea REA la plata către reclamantă a sumei de 500 000 de euro cu titlu de daune interese

106 Reclamanta apreciază că a suferit un prejudiciu economic grav ca urmare a suspendării Acordului de grant TTD.EU și solicită REA daune interese în cuantum de 500 000 de euro, sumă care, în opinia sa, ar putea fi detaliată mai mult în cursul procedurii.

107 Reclamanta subliniază, pe baza unui raport al unui expert pe care l-a mandatat (denumit în continuare „raportul expertului mandatat”), că suspendarea Acordului de grant TTD.EU ar putea avea un impact economic negativ asupra executării sale în ipoteza în care aceasta s-ar relua. Astfel,

potrivit reclamantei, deși obiectivele și bugetul Acordului de grant TTD.EU rămân neschimbate, contextul economic și geopolitic internațional, caracterizat în special prin creșterea prețurilor materiilor prime și ale energiei și prin dificultăți pentru transport și logistică, va conduce probabil la o revizuire a devizelor pe care le-a obținut în luna ianuarie 2022 pentru târguri, ateliere, conferințe și alte manifestări, ceea ce ar obliga-o să execute activitățile într-un mod net redus în raport cu ceea ce se preconiza inițial, să renunțe la executarea anumitor activități și, în ultimă instanță, să renunțe la executarea ansamblului Acordului de grant TTD.EU.

108 În plus, după ce a subliniat că este un actor profesionist recunoscut în domeniul vitivinicol, atât la nivel național, cât și la nivel mondial și al Uniunii, reclamanta arată că suspendarea pripită a Acordului de grant TTD.EU aduce atingere reputației și imaginii sale în ceea ce privește fiabilitatea comercială, credibilitatea, echitatea și buna-credință în relațiile sale cu partenerii.

109 Pe de altă parte, potrivit reclamantei, prejudiciul suferit este cert dat fiind că evaluarea consecințelor negative care pot decurge din suspendarea Acordului de grant TTD.EU a fost detaliată în cererea introductivă.

110 În plus, contrar celor afirmate de REA, reclamanta consideră că există o legătură de cauzalitate între prejudiciile suferite și comportamentul REA în măsura în care, fără suspendarea Acordului de grant TTD.EU, ea nu ar fi suferit niciun prejudiciu.

111 REA contestă aceste argumente și consideră că cererea de despăgubire pentru prejudiciul material și moral este vădit nefondată.

112 De la bun început, trebuie subliniat că, deși, desigur, suspendarea acordului de grant TTD.EU a fost ridicată (a se vedea punctul 26 de mai sus), reluarea executării sale nu permite reclamantei să obțină un rezultat echivalent cu cel pe care îl caută prin prezentarea cererii de despăgubire având ca obiect repararea prejudiciului pe care consideră că l-a suferit ca urmare a suspendării acordului de grant menționat.

113 Astfel, mai este necesară pronunțarea cu privire la cererea de despăgubire a reclamantei.

114 Cu titlu introductiv, trebuie arătat că cererea de despăgubire a reclamantei este de natură exclusiv contractuală.

115 Așadar, trebuie amintit că, în conformitate cu articolul 340 primul paragraf TFUE, răspunderea contractuală a Uniunii este guvernată de legea aplicabilă contractului în cauză, care în speță, așa cum s-a constatat deja la punctul 36 de mai sus, este dreptul Uniunii aplicabil completat, dacă este necesar, de dreptul belgian.

116 Rezultă că, după cum s-a arătat la punctele 37 și 38 de mai sus, Acordul de grant TTD.EU este guvernat de dispozițiile relevante ale dreptului Uniunii, și anume în speță Tratatul FUE, carta și Regulamentul financiar, și, pentru a acoperi o lacună în prevederile contractuale sau în dispozițiile relevante ale dreptului Uniunii, prin dreptul național desemnat în acord, și anume în speță dreptul belgian.

117 Astfel, în acest context, în lipsa unor dispoziții relevante ale dreptului Uniunii, trebuie amintite condițiile de angajare a răspunderii contractuale în dreptul belgian în vigoare la momentul încheierii și al executării Acordului de grant TTD.EU.

118 În primul rând, articolul 1142 din Codul civil belgian, care face parte din titlul III din cartea a III-a, intitulat „Despre contracte sau obligații convenționale în general”, prevede că „[o]rice obligație de a face sau de a nu face se transformă în daune interese în caz de neexecutare din partea debitorului”.

119 În al doilea rând, potrivit articolului 1147 din Codul civil belgian, „[d]ebitorul este obligat, dacă este necesar, la plata de daune interese fie pentru neexecutarea obligației, fie pentru întârzierea executării, chiar dacă nu este de rea-credință, în afara cazului în care dovedește că neexecutarea provine dintr-o cauză străină, care nu îi poate fi imputată”.

120 Din aceste dispoziții rezultă că faptul pe care se întemeiază răspunderea contractuală, potrivit Codului civil belgian, este neexecutarea, totală sau parțială, a contractului, imputabilă unuia dintre cocontractanți. Pentru a obține repararea prejudiciilor suferite ca urmare a neexecutării unui contract, indiferent dacă acestea au sau nu au un caracter patrimonial, îi revine reclamantului obligația de a stabili existența unei legături de cauzalitate între neexecutarea obligațiilor contractuale și prejudiciu astfel cum s-a realizat (a se vedea Hotărârea din 4 mai 2017, Meta Group/Comisia, T-744/14, nepublicată, EU:T:2017:304, punctul 270 și jurisprudența citată).

121 Astfel cum subliniază REA, fără a fi contrazisă de altfel de reclamantă, trebuie îndeplinite trei condiții în acest cadru pentru ca un prejudiciu de origine contractuală să fie despăgubit, și anume neexecutarea contractului, un prejudiciu și o legătură de cauzalitate între neexecutare și prejudiciu (a se vedea Hotărârea din 4 mai 2017, Meta Group/Comisia, T-744/14, nepublicată, EU:T:2017:304, punctul 271 și jurisprudența citată).

122 În ceea ce privește prima condiție, trebuie să se constate că, așa cum reiese din examinarea primului capăt de cerere, REA a decis să suspende Acordul de grant TTD.EU cu încălcarea articolului 33.2.1 litera a) punctul i) din acesta.

123 În consecință, întrucât cele trei condiții menționate la punctul 121 de mai sus sunt cumulative (Hotărârea din 11 iunie 2015, EMA/Comisia, C-100/14 P, nepublicată, EU:C:2015:382, punctul 100), trebuie să se examineze dacă celelalte condiții menționate la punctul 121 de mai sus sunt îndeplinite.

124 În ceea ce privește a doua condiție, reclamanta solicită să fie despăgubită atât pentru un prejudiciu material, cât și pentru un prejudiciu moral.

125 Mai precis, în ceea ce privește prejudiciul material, reclamanta solicită să fie despăgubită pentru consecințele economice negative care, în opinia sa, decurg din suspendarea Acordului de grant TTD.EU (a se vedea punctul 107 de mai sus).

126 Or, deși, desigur, este posibil ca, în urma suspendării acordului de grant TTD.EU, reclamanta să fi trebuit probabil să suspende sau să anuleze anumite târguri, ateliere, conferințe și alte manifestări, programate în vederea executării Acordului de grant TTD.EU, ea nu dovedește că prejudiciile materiale pe care le invocă s-au concretizat în mod real în speță.

127 În această privință trebuie subliniat că reclamanta prezintă raportul expertului mandatat redactat la 7 iulie 2022.

128 Cu toate acestea, raportul expertului mandatat precizează că, la data redactării sale, „nu se concretiz[a] pierderea financiară reală sau avansul: de exemplu, nu [fusese] plătit niciun avans […], nu [fusese] plătită nicio penalitate și nu [fusese] făcută nicio plată anticipată”. Pentru acest motiv, raportul expertului mandatat se limitează la a ilustra „riscurile economice, financiare, patrimoniale și nepatrimoniale potențiale cu care s-ar putea confrunta reclamanta ca urmare a suspendării”.

129 Astfel, raportul expertului mandatat subliniază, cu titlu de exemplu, că Prodeca, beneficiar spaniol, „s-a aflat în situația de a trebui să renunțe la participarea la salonul de alimentație și băuturi (China Food & Drinks Fair) din Chengdu, în China, prevăzut inițial în martie, apoi amânat pentru luna aprilie și ulterior amânat până în luna august 2022”, deși acesta „confirmase deja evenimentul la începutul lunii februarie 2022 și plătise organismului organizator al evenimentului un avans de 33 500 de euro pentru rezervarea zonei în care ar fi instalat standul de 85 de metri pătrați”. Cu toate acestea, deși reclamanta prezintă, este adevărat, un proiect de deviz pentru a dovedi că avansul de 33 500 de euro trebuia plătit pentru rezervarea zonei în care ar fi instalat standul de 85 de metri pătrați, ea nu prezintă niciun element de probă care să demonstreze că această sumă a fost efectiv plătită.

130 În plus, raportul expertului mandatat enumeră o serie întreagă de saloane profesionale prevăzute, care ar fi fost anulate sau suspendate ulterior. Cu toate acestea, în ceea ce privește în special manifestarea intitulată „ProWine Shangai”, raportul expertului mandatat se limitează la a furniza o estimare a costurilor potențiale, fără a prezenta documente care să dovedească faptul că respectivele costuri au fost efectiv efectuate. De asemenea, dovada costurilor pur indicative estimate pentru participarea reclamantei la celelalte evenimente anulate menționate în raportul expertului mandatat, precum „WineTo Asia Shenzhen”, „Bellavita Chicago Expo”, „Summer Fancy Food edition” și „Texom in Dallas”, este adusă de broșuri sau de planificări ale unor activități care nu conțin facturi care să dovedească faptul că respectivele costuri au fost efectiv suportate.

131 În sfârșit, în ceea ce privește lista atelierelor, a evenimentelor de comerț electronic între întreprinderi, a seminarelor, a formărilor și a saloanelor profesionale viitoare care figurează în raportul expertului mandatat, trebuie să se observe că este vorba despre o simplă listă de evenimente, dintre care, de altfel, un anumit număr s-a desfășurat înainte de data intrării în vigoare a suspendării, care nu este însoțită de o estimare, nici măcar indicativă, a costurilor.

132 Pe de altă parte, întrebată în această privință în ședință, după ce a precizat că prejudiciul material pe care îl invoca trebuia considerat un prejudiciu actual și deja produs, reclamanta nu a fost în măsură să indice documentele din dosar care permiteau să se dovedească prejudiciul material invocat și în special costurile pe care ar fi trebuit să le suporte din cauza suspendării Acordului de grant TTD.EU.

133 Prin urmare, trebuie să se constate că reclamanta nu dovedește că prejudiciul material pe care pretinde că l-a suferit ca urmare a suspendării Acordului de grant TTD.EU se concretizase în mod real la momentul depunerii cererii introductive. Astfel cum arată REA, aceasta își întemeiază pretențiile pe simple proiecții, ceea ce de altfel este confirmat de faptul că reclamanta nu precizează exact cuantumul prejudiciului material pentru care solicită să fie despăgubită.

134 În ceea ce privește prejudiciul material, reclamanta solicită să fie despăgubită pentru consecințele economice negative care, în opinia sa, decurg din suspendarea Acordului de grant TTD.EU. Aceasta nu aduce însă nicio dovadă în susținerea unui astfel de prejudiciu.

135 În sfârșit, și cu titlu subsidiar, în ceea ce privește a treia condiție, referitoare la existența unei răspunderi contractuale, trebuie să se constate că reclamanta nu dovedește în mod cert o legătură de cauzalitate între comportamentul reproșat REA și prejudiciile pretins suferite.

136 Astfel, în ceea ce privește prejudiciul material invocat, chiar presupunând că un astfel de prejudiciu este dovedit (a se vedea punctul 133 de mai sus), reiese din raportul expertului mandatat că, „din cauza pandemiei de COVID-19 și a suspendării activităților rezultate din aceasta, programul a trebuit, de la crearea sa, să facă în mod continuu față noilor nevoi ale pieței și dificultăților obiective de punere în aplicare a activităților ca urmare a necesității continue de anulare și de amânare a evenimentelor”. Prin urmare, nu se poate exclude ca cel puțin o parte din costurile suplimentare pe care reclamanta afirmă că trebuie să le suporte ca urmare a suspendării Acordului de grant TTD.EU să fie în realitate legate de pandemia de COVID-19.

137 În ceea ce privește prejudiciul moral, presupunând că un astfel de prejudiciu este dovedit (a se vedea punctul 134 de mai sus), nu se poate exclude că acesta poate fi legat de ancheta penală, iar nu de suspendarea Acordului de grant TTD.EU.

138 Prin urmare, având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, al treilea capăt de cerere trebuie respins.

Cu privire la cheltuielile de judecată

139 Potrivit articolului 134 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât REA a căzut în pretenții cu privire la partea esențială a concluziilor sale, se impune obligarea sa la plata cheltuielilor de judecată, conform concluziilor reclamantei.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a zecea extinsă)

declară și hotărăște:

1) **Decizia Agenției Executive Europene pentru Cercetare (REA) de suspendare a Acordului de grant nr. 874904 privind proiectul intitulat „European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU” cuprinsă în scrisoarea REA din 2 mai 2022 este nevalidă.**

2) **Constată că nu mai este necesar să se pronunțe asupra celui de al doilea capăt de cerere, prin care se solicită obligarea REA la ridicarea suspendării Acordului de grant nr. 874904 privind proiectul intitulat „European Quality Wines: Taste the Difference – TTD.EU”.**

3) **Respinge în rest acțiunea.**

4) **Obligă REA la plata cheltuielilor de judecată.**

Porchia Jaeger Madise

Nihoul Verschuur

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 11 decembrie 2024.

Semnături

Cuprins

Istoricul cauzei 2

Elemente de fapt și procedurale ulterioare introducerii acțiunii 4

Concluziile părților 6

În drept 6

Cu privire la clauza compromisorie 6

Cu privire la dreptul aplicabil 6

Cu privire la primul capăt de cerere, prin care se urmărește ca Tribunalul să constate nevaliditatea scrisorii de confirmare a suspendării Acordului de grant TTD.EU 8

Cu privire la al doilea capăt de cerere, prin care se solicită Tribunalului să oblige REA să ridice suspendarea Acordului de grant TTD.EU 16

Cu privire la al treilea capăt de cerere, prin care se solicită obligarea REA la plata către reclamantă a sumei de 500 000 de euro cu titlu de daune interese 16

Cu privire la cheltuielile de judecată 20